

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
СТАВЧАНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ**

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

на тему:

**«Методична розробка уроку в\н з
використанням сучасних виробничих
технологій»**

виконав:

майстер в\н (групи трактористів)

Ставчанський професійний ліцей

Москалюк Віктор Михайлович

Навчальний матеріал, представлений майстром, повинен бути політично спрямований, яскраво відображати завдання будівництва в сільськогосподарському виробництві. Майстер на конкретних прикладах, переконливих фактах повинен показувати гігантські досягнення в області тракторобудування, сільськогосподарське машинобудування і т. д.

Треба стежити, щоб учні дотримувалися вимоги до культури виробництва, зразково доглядали за тракторами, інструментами та обладнанням, економно використовували робочий час, матеріали і паливо.

Навчати водінню трактора треба у виробничих умовах. Учні повинні самі готувати трактор до роботи, проводити технічний догляд за ним, практично виконувати вправи всіх завдань, перевозити вантажі і т. д.

Систематичність, послідовність і доступність навчання. Систематичність навчання означає, що учні оволодівають суворо певним колом знань, умінь і навичок у певному порядку.

При послідовному вивченні все знову досліджуване спирається на раніше

пройдене. У цьому випадку учні не тільки закріплюють пройдений матеріал, але і готуються до засвоєння наступного. Принцип систематичності і послідовності у навчанні сприяє поступовому переходу учнів від легкого матеріалу до більш важкого, від простих вправ до складних.

Ступінь складності вправ повинна відповідати підготовки і здібності учнів. Не можна давати учням важких вправ.

Їх треба ускладнювати поступово, привчаючи підлітків самостійно долати труднощі, іноді за допомогою майстра.

Але вправи не повинні бути надто легкими, так як нескладна робота не викликає інтересу, породжує поверхневе відношення до справи, не виховує наполегливості.

При навчанні учнів водіння тракторів майстер повинен керуватися методом послідовного переходу від знань до навичок, від простих елементів до складних, від окремих прийомів до спільних узгоджених дій. Цей метод передбачає поступове збільшення навантаження учнів, забезпечує розвиток самостійності та ініціативи їх.

Формування навичок. Розвиток навичок складається з трьох періодів: початкового, проміжного - вироблення вміння та заключного — вироблення навику.

Найближча мета виробничого навчання полягає в тому, щоб учні оволоділи вмінням виконувати певну роботу, а потім закріпили ці вміння, перетворивши багато з них навички. Уміння формується поступово, не шляхом механічного повторення, а в результаті свідомого засвоєння наростаючих по складності вправ. Вміння створюються на основі знань і особистого досвіду в роботі, тобто на основі засвоєних та закріплених у пам'яті правил, висновків, вивчених або попередньо засвоєних у процесі вироблення вміння.

Вміти і знати — це не одне і те ж. Можна добре знати правила запуску двигуна, розповідати іншим і разом з тим не вміти його запускати. Знання необхідно для умінь, але щоб знання підкріплювалося умінням, останнє повинно бути придбано особистою практикою.

В результаті вправ робота виконується швидше і точніше, навіть

найскладніші дії автоматизуються і перетворюються у стійкі навички.

У початковий період прийоми водіння засвоюються повільніше, так як учень ще не може відрізнити необхідні дії від непотрібних, зайвих. У цей період учень зосереджує свою увагу не тільки на прийомах водіння, але і прагне візуально контролювати свої дії, іноді відволікаючись від спостереження за обстановкою руху, дивиться на педалі і важелі. У цей період учень майже не чує роботи двигуна, не «відчуває» трактора, швидко втрачається і погано реагує на зауваження майстра, майстер повинен бути особливо уважним до учня.

За період вироблення вміння зростає здатність учня контролювати свої дії. Він чітко, впевнено виконує вправи, намагаючись уникнути зайвих дій.

В заключний період (період вироблення навичку) набуте вміння перетворюється в стійкий навик. У цей період зникає напруженість, дії стають економічними, точними і контролюються не зоровими, а руховими відчуттями, виробляється окомір і здатність передбачати зміни обстановки руху.

Індивідуальний підхід до учнів. Майстер повинен добре знати вікові та індивідуальні особливості учнів і враховувати їх у своїй навчально-виховній роботі. В сільських професійно-технічних училищах займаються в основному підлітки. Майстер повинен розуміти, що переважно в цьому віці формуються характер і світогляд у людини.

Треба викорінювати такі риси характеру, як упертість, зазнайство, зарозумілість, делячество.

Для того щоб врахувати індивідуальні особливості кожного учня, майстер до початку занять повинен ознайомитися з їхніми характеристиками, поговорити з кожним. Майстер повинен розуміти, що однакового педагогічного підходу до всіх учням бути не може. Одні рухливі, кмітливі, з швидкою реакцією, інші, навпаки, відрізняються уповільненою реакцією, мало кмітливі. Одні володіють хорошою пам'яттю, стійкою увагою, інші навпаки, бувають неуважні, незібрані. Частина учнів володіє хорошою зоровою пам'яттю, інші — слуховий. Все це майстер оцінює щодо поведінки, вчинків, характеру учня, його ставлення до занять, праці, зацікавленість до обраної професії тракториста.

Зв'язок теорії з практикою. Правильне поєднання теорії з практикою —

основна вимога навчального процесу при підготовці трактористів. Учень не тільки запам'ятовує розказане, але і багато разів сам виконує ті чи інші дії. Індивідуальні заняття з водіння тракторів в ліцеї починаються з другого тижня навчання. Перед заняттями учні отримують в класі короткі відомості про загальну будову трактора і принципи роботи двигуна. В процесі майстер повинен спиратися на одержані раніше знання учнів. Учень повинен не механічно, а продумано виконувати всі дії. Майстер дає завдання додому і на наступних заняттях перевіряє їх.

Розвиток спостережливості та окоміру. Спостережливість у тракториста розвивається на основі зорової пам'яті, уважного огляду обстановки, швидкого обліку всіх особливостей роботи при русі трактора. Щоб в учнів розвивалася спостережливість, майстер змушує їх оцінювати обстановку перед рушенням трактора з місця (немає перешкод попереду, ззаду або під ним, проконтролювати, дано сигнал чи ні), повідомляти про наявність перехресть, дорожніх знаків, під'їздів, спусків, обривів, що зустрічаються під час руху.

В процесі водіння учні розвивають статичний і динамічний окомір. Для цього проїжджають через ворота, мости, залізничні переїзди на полігоні. Вони вчаться визначати відстань, на якому треба зупинити трактор для перемикавання передач і т. д.

Майстер для розвитку статичної, окоміру учнів повинен підбирати вправи на визначення лінійних величин і габаритних розмірів нерухомих предметів (наприклад, відстань до найближчих воріт, стовпа, внутрішні габаритні розміри воріт і т. д.).

Динамічний окомір виробляється в процесі руху.

Навчання водіння в темний час доби. Учень повинен розуміти, що робота на тракторі в умовах темряви набагато складніше роботи в денний час, так як погіршується зорове уявлення про простір. Силуети предметів вночі розпливаються і зливаються в загальну масу, зір швидше стомлюється.

Майстер розвиває в учнів навички користування освітленням і світловою сигналізацією. Він повинен нагадати початківцям трактористам, що зміна світла і тіні вимагає особливої уважності та обережності, особливо в момент

виїзду на затемнений ділянку. Необхідно навчити учнів по силуетах визначати місцеві предмети і транспортні засоби.

Навчання водінню трактора в складних метеорологічних і дорожніх умовах. При навчанні водінню колісних тракторів програмою передбачено їх водіння в складних дорожніх і метеорологічних умовах.

Майстер зобов'язаний прищепити учням навички водіння колісних і гусеничних тракторів в різноманітних метеорологічних умовах, особливо з настанням весняної та осінньої распутиц, під час снігопаду та ожеледиці. Необхідно розповісти учням про особливості роботи при густому тумані.

Навчання водінню трактора в складних метеорологічних і дорожніх умовах. При навчанні водінню колісних тракторів програмою передбачено їх водіння в складних дорожніх і метеорологічних умовах.

Майстер зобов'язаний прищепити учням навички водіння колісних і гусеничних тракторів в різноманітних метеорологічних умовах, особливо з настанням весняної та осінньої распутиц, під час снігопаду та ожеледиці. Необхідно розповісти учням про особливості роботи при густому тумані.

Навчати водінню в складних дорожніх умовах, майстер повинен ознайомити учнів зі способами подолання перешкод (завалів на дорозі, снігових заметів; деформацій покриття), залізничних шляхів, мостів, річок, озер, сипучого піску. Учні треба навчити вміло долати будь-які перешкоди.

Навчання дотриманню правил техніки безпеки і протипожежних заходів. Для успішного навчання майстер повинен сам строго дотримувати правила по техніці безпеки і вимагати цього від учнів. Для того щоб на заняттях не було нещасних випадків, навчаючи-видатним без дозволу майстра забороняється займати місце в кабіні трактора, запускати пусковий і основний двигуни, чіпати трактор з місця, проводити операції технічного догляду і усувати несправності.

Треба пояснити, що знаходження в кабіні трактора більше двох осіб погіршує умови керування і незмінно призводить до аварії.

Перед виконанням учнями вправ з водіння тракторів майстер зобов'язаний по кожному вправі ознайомити учнів з правилами по техніці безпеки і протипожежними заходами та домагатися безумовного їх виконання.

Майстер стежить за тим щоб використані обтиральні матеріали збирали в металеві ящики з герметичними кришками. Він повинен пояснити учням, що ці матеріали мають властивість самозаймання. Не можна в гаражі під час роботи біля трактора допускати куріння, користуватися відкритим вогнем паяльної

Навчання прийомам усунення несправностей трактора.

Майстер вимагає від учнів, щоб вони уважно прислухалися до роботи двигуна та інших механізмів, вчить розуміти на слух всі відхилення від нормальної роботи (стукоти, характерні шуми, перебої і т. д.), визначати за зовнішніми ознаками характер і причини несправностей. До початку занять і після зупинки трактора треба вимагати від учнів, щоб вони оглянули трактор, перевірили рівень води в радіаторі і масла в картері, переконалися у відсутності течі, справності приладів освітлення і сигналізації, перевірили кріплення.

Під час виконання завдань на тракторних агрегатах учні набувають навиків по усуненню тих або інших несправностей.

Виховання в учнів бережливого ставлення до трактора і економного використання паливно-мастильних матеріалів. Майстер повинен навчити молодь берегти трактор, негайно усувати несправності. Він повинен пояснити учням, до чого призводить робота технічно несправної машини. Треба вимагати, щоб учні плавно рушали трактор з місця, без ривків, правильно гальмували і повертали.

Майстер повинен підкреслити, що для підвищення терміну служби двигуна і економного витрачання паливова треба скорочувати до мінімуму роботу двигуна на холостому ходу, правильно вибирати режим його роботи.

Майстер повинен стежити за тим, щоб при проведенні технічних доглядів за трактором не розливали олію, пальне, економно використовували обтиральний матеріал.

ЕСКУРСІЯ

НА ВИРОБНИЦТВО

